

Prof. Dr. phil. Josef Vojvodík, M.A.
Ústav české literatury a literární vědy FF UK
nám. Jana Palacha 2
116 38 Praha 1
e-mail: Josef.Vojvodik@ff.cuni.cz

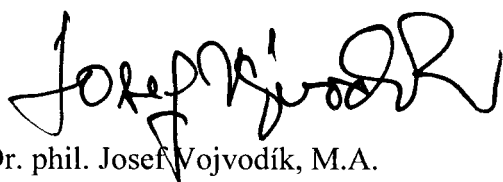
Posudek na bakalářskou práci Vilmy Manové
Poetika „ohroženého bytí“ v poezii Jiřího Ortena a Dušana Paly

Ve své bakalářské práci se Vilma Manová zabývá poetikou Jiřího Ortena a Dušana Paly z perspektivy filozofie existence (Kierkegaard, Šestov, Lévinas, Sartre, ale také Patočka a Landsberg). Vychází z úvah Václava Černého, který filozofický existencialismus rozšířil také na poezii generace básníků, jejichž první básně vznikly ve druhé polovině třicátých let dvacátého století. Podstatným přínosem práce je, že se zabývá také poezií Dušana Paly, která dosud zůstávala bohemistickým dezideratem a zcela stranou pozornosti. Vilmu Manovou zajímá rovněž recepčně-estetické a - možno říci - metatextové hledisko kritických úvah Václava Černého a filozofických esejů Václava Navrátila a Jana Patočky, které vznikaly ve stejné době a atmosféře jako poezie obou básníků. Ta představuje ve specifickém smyslu vyvrcholení subjektivně-transcendentního proudu básnické moderny a modernosti ve čtyřicátých letech 20. století: subjektivita zde zůstává stále ještě základním konstrukčním principem, na rozdíl od poezie dvacátých a částečně ještě třicátých let 20. století nestojí však ani u Ortena ani u Paly (a zde by bylo možné uvést i Ivana Blatného) v popředí inovace a experiment, nýbrž právě „ohrožená existence“ do světa „vrženého“ Já, které básnický text „konstruuje“ jako vlastní „sebeprojekt“ a prostor sebezkušenosti.

Na základě interpretací pěti básní sleduje Vilma Manová základní motivy a topoi Ortenova a Palova básnického obrazu světa jako „labilního“, „ohroženého bytí“: *úzkost, osamělost, strach, zem, návrat k zemi* ve smyslu dematerializace bytí, paradoxní zkušenost *nebytí* ad. které je dáno (zdánlivě) nepochopitelným krokem a jeho nezdůvodnitelností a nepojmenovatelností. Kierkegaardův centrální motiv *skoku* z (intencionálního) *předtím* a evidencí toho *potom* jako by se promítal do projektu „katastrofické existence“ obou básníků. Jejich texty možno zároveň číst jako dovršení a již překročení poetiky meziválečné avantgardy.

Ve své bakalářské práci prokázala Vilma Manová nejen dobrou schopnost reflexe filozofických literárně-teoretických textů (cituje dokonce jen málo známého Husserlova a Schelerova žáka Paula-Ludwiga Landsberga) ve vztahu k imaginativním básnickým textům,

ale také velmi dobrou interpretační kompetenci. Zvláště třeba ocenit její zájem a snahu o výklad poetiky Dušany Paly. Na základě výše uvedeného navrhuji celkové hodnocení „výborně“ (1).

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Josef Vojvodík', written in a cursive style.

Prof. Dr. phil. Josef Vojvodík, M.A.

V Praze dne 09. června 2010